

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/273/2021
Identifikačné číslo spisu: 4315202040
Dátum vydania rozhodnutia: 22.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4315202040.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Okresné stavebné bytové družstvo Levice v skratke OSBD Levice, so sídlom Ku Bratke 3, Levice, IČO: 00 171 590, proti žalovanému Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XX, Ž., zastúpený JUDr. Tomášom Jamrichom, advokátom, so sídlom Moravská 784/35, Vráble, o zaplatenie 367,86 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 11C/99/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/164/2019 z 9. septembra 2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Levice rozsudkom č. k. 11C/99/2015-786 z 15. marca 2019 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 351,57 eura a úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 177,10 eura od 16. júna 2012 do zaplatenia a úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 174,47 eura od 2. júna 2016 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 91,14 %. Návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol.

2. V spore vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 11C/99/2015 sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia nedoplatku z vyúčtovania nákladov za plnenia poskytované s užívaním bytu žalovaného za obdobie od 01.01.2011 do 31.12.2011 v sume 193,39 eura s 9 % úrokom z omeškania ročne od 16.06.2012 do zaplatenia. Vo veci vedenej pod sp. zn. 11C/800/2015, po pripustení zmeny žaloby uznesením vyhlásenom na pojednávaní dňa 09.02.2017, sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia nedoplatku z vyúčtovania nákladov za plnenia poskytované s užívaním bytu žalovaného za obdobie od 01.01.2015 do 31.12.2015 v sume 174,47 eura. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 29. mája 2018 č.k. 11C/99/2015-468 spojil na spoločné konanie veci vedené na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 11C/99/2015 a sp. zn. 11C/800/2015 a vyslovil, že konanie sa bude viesť pod sp. zn. 11C/99/2015.

3. Mal za preukázané, že žalovaný je vlastníkom štvorizbového bytu na X. poschodí bytového domu č. XXXX na ul. A. XX v Ž., ako aj podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu. Uznesením schôdze vlastníkov konanej 27. novembra 2007 bola nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých vlastníkov bytového domu schválená zmluva o výkone správy č. XXXXXXXX/XXXX. Žalovaný uvedenú zmluvu nepodpísal, ale je ňou viazaný a je povinný uhrádzať preddavky na služby spojené s užívaním bytu i platby do fondu prevádzky, údržby a opráv.

4. Z rozpočítavania nákladov za plnenia poskytované s užívaním bytu žalovaného za obdobie od 01.01.2011 do 31.12.2011 súd prvej inštancie zistil skutočné náklady: za poistenie bytového domu 4,24 eura, refundácia výdavkov pre zástupcov vlastníkov 10,96 eura, náklady na správu 64,71 eura, elektrická energia na spoločné priestory 21,79 eura, ústredné kúrenie 41,06 eura, vodné a stočné 201,58 eura, dažďová voda 15,65 eura, náklady spojené s rozpočítavaním 3,56 eura, tvorba fondu prevádzky, údržby a opráv 359,24 eura, spolu 722,79 eura. Žalovaný uhradil žalobcovi sumy 200 eur a 329,40 eura, spolu 529,40 eura, ktoré boli pripísané dňa 10.01.2011, uhradenie ďalších súm žalovaný nepreukázal. Za platbu žalovaného okresný súd nepovažoval sumu 97,60 eura, nakoľko išlo o rozdiel medzi predpísanými zálohovými platbami a skutočnými nákladmi, a ani sumu 146,97 eura týkajúcu sa odpísania pohľadávky voči žalovanému, ktorá nebola v rokoch 2002 - 2004 žalovaná. Pokiaľ žalovaný namietal rozúčtovanie nákladov za vodné stočné, poukazuje na rozpor s vyhláškou č. 210/2000 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole, okresný súd uzavrel, že uvedená vyhláška neupravuje rozúčtovanie nákladov na studenú vodu a zároveň poukázal na súkromnoznalecký posudok č. 2/XI/2016, z ktorého vyplýva náklad na spotrebu studenej vody a stočného pripadajúci na byt žalovaného v sume 201,58 eur. Na námietky žalovaného, že v roku 2011 sa vo vchode bytového domu vykonávala výmena vodovodných a kanalizačných potrubí a žalovaný za ich výmenu vo svojom byte zaplatil sám priamo dodávateľovi prác (sumu 315,89 eur), súd prvej inštancie konštatoval, že túto platbu nemožno považovať za platbu do fondu prevádzky, údržby a opráv, žalovanému ním vynaložené náklady neboli refundované a vzhľadom na námietku premlčania, ktorú vzniesol žalobca a uplynutie trojročnej premlčacej doby, neprichádza do úvahy ani prípadné započítanie už premlčanej pohľadávky žalovaného voči nároku žalobcu uplatnenému v tomto konaní. Pokiaľ žalovaný namietal, že žalobca nemá nárok na položku vo výške 41,06 eura za ústredné kúrenie, keďže žalovaný má vlastné vykurovanie, okresný súd poukázal na záver znaleckého posudku, ako aj na skutočnosť, že cez byt žalovaného prechádzajú rozvody vykurovacej sústavy centrálného zásobovania teplom, čo zabraňuje postupu podľa § 7 ods. 3 písm. a) vyhlášky č. 630/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného na prípravu teplej úžitkovej vody a rozpočítavania množstva dodaného tepla. Vyhláška podľa okresného súdu nerozlišuje, či má ísť o rozvody zaizolované alebo nie.

5. Z rozpočítavania nákladov za plnenia poskytované s užívaním bytu žalovaného za obdobie od 01.01.2015 do 31.12.2015 súd prvej inštancie zistil skutočné náklady: náklady na správu 69,96 eura, poistenie bytového domu 7,17 eura, elektrická energia na spoločné priestory 10,34 eura, ústredné kúrenie 39,87 eura, vodné a stočné 236,33 eura, dažďová voda 15,70 eura, náklady spojené s rozpočítavaním 9,34 eura, tvorba fond prevádzky, údržby a opráv 207 eura. Spolu 595,71 eura. Zo znaleckého posudku podľa okresného súdu vyplynul záver, že náklady boli žalobcom vyčíslené správne. Nakoľko žalovaný uhradil žalobcovi sumu 421,24 eura, nedoplatok za rok 2015 predstavuje sumu 174,47 eura.

6. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 25Co/164/2019 z 9. septembra 2020 rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti trov konania potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolanie žalovaného voči zamietnutému návrhu na prerušenie konania odmietol. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie sa s jeho závermi stotožnil a zároveň konštatoval, že rozhodnutie obsahuje skutkové zistenia, súdom prvej inštancie aplikované právne normy a právne závery, pre ktoré nemožno konštatovať arbitrárnosť napadnutého rozsudku, a tým vadu konania majúcu za následok odňatie práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol aj podstatný obsah znaleckých posudkov, z ktorých záverov v rozhodnutí vychádzal, a detailne sa zaoberal každou námietkou žalovaného. S námietkou voči

vyhodnotení znaleckého dokazovania sa odvolací súd nestotožnil. Poukázal na to, že v spise sa síce nachádzajú kópie posudkov č. 8/2013 a č. 12/2015 Ing. R., na ktoré žalovaný poukazoval, z ich obsahu je však zrejmé, že sa netýkajú predmetnej veci. Znalecký posudok č. 8/2013 sa týka roku 2009 a znalecký posudok č. 12/2015 sa týka roku 2008. Odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné považovať za správny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalovaný svoje tvrdenia o nesprávnosti vyúčtovania nepreukázal.

7. Na námietky žalovaného uvedené v odvolaní krajský súd uviedol, že vyhláška č. 210/2000 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole bola vydaná ako vykonávací predpis k zákonu č. 142/2000 Z. z. o metrologii, ktorý podľa § 1 upravuje na zabezpečenie jednotnosti a správnosti merania a) zákonné meracie jednotky, b) požiadavky na určené meradlá, ostatné meradlá a ich metrologickú kontrolu, c) podmienky úradného merania, d) požiadavky na spotrebiteľsky balené výrobky, e) podmienky autorizácie a registrácie, f) pôsobnosť orgánov štátnej správy pre oblasť metrologie, g) metrologický dozor, h) ukládanie pokút. V ustanovení § 8 ods. 5 citovaného zákona zákonodarca delegoval na Úrad pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky úpravu druhov určených meradiel a oblasti ich použitia, vydaním všeobecného právneho predpisu, ktorým bola práve vyhláška č. 210/2000 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole. S poukazom na uvedené sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého vyhláška č. 210/2000 Z. z. neupravuje rozúčtovanie nákladov na studenú vodu.

8. Odvolací súd nespochybnil, že žalobca neposkytuje žalovanému dodávku teplej úžitkovej vody, avšak s jeho tvrdením, podľa ktorého si voči nemu uplatňuje náklady na elektrickú energiu, ktorá sa používa na pohon obehových čerpadiel na teplú vodu, sa nestotožnil. Poukázal na to, že súd prvej inštancie pri posudzovaní nároku žalobcu vychádzal zo znaleckého posudku, podľa ktorého znalkyňa vychádzala z faktúr č. 12752 a č. 9531 za bytový dom v celkovej výške 516,06 eura, ktoré boli rozpočítané v súlade čl. III bod 5 Zmluvy o výkone správy medzi vlastníkov podľa ich spoluvlastníckeho podielu. Podiel bytu žalovaného na celkovej ploche je 0,0422316, preto podiel bytu žalovaného na spotrebe elektrickej energie na spoločných priestoroch je 21,79 eura.

9. Pokiaľ išlo o snahu žalovaného o započítanie sumy 315,89 eura medzi platby do fondu opráv, v súvislosti s čím tvrdil, že nemohlo ísť o premlčanú pohľadávku, keďže splatnosť jeho pohľadávky bola dňa 07.10.2011 a splatnosť žalobcovej pohľadávky bola 16.06.2012, preto sa splatné nepremľčané pohľadávky stretli dňa 16.06.2012, odvolací súd sa s jeho tvrdením nestotožnil a uviedol, že predpokladom zániku vzájomným pohľadávok okrem iného je, že niektorý z účastníkov urobí voči druhému účastníkovi prejav, ktorý sleduje započítanie vzájomných pohľadávok. Podmienkou je, že v čase započítacieho prejavu sú obidve pohľadávky splatné. Pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je zákonom stanovená splatnosť a čas plnenia je viazaný na výzvu veriteľa podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ktorou sa záväzok z bezdôvodného obohatenia stáva splatný. To však nemá vplyv na plynutie premlčacej doby. Pokiaľ žalovaná strana sporu urobí započítací prejav v priebehu súdneho konania bez toho, aby predtým vyzvala žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, tento započítací prejav nemôže mať právne účinky a spôsobiť zánik žalovanej pohľadávky. Keďže v danej veci žalovaný tvrdil, že má voči žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 315,89 eura, ktoré vzniklo dňa 06.10.2011, kedy zaplatil za výmenu vodovodného potrubia v bytovom jadre, a nepreukázal, že žalobcu vyzval na jeho vydanie, v deň splatnosti nedoplatku z vyúčtovania za plnenia poskytované s užívaním bytu za rok 2011 dňa 16.06.2012 nárok žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia ešte nebol splatný, preto pohľadávka žalobcu nemohla zaniknúť započítaním ku dňu 16.06.2012. Pokiaľ žalovaný urobil započítací prejav až v priebehu súdneho konania, konkrétne v odpore doručenom súdu prvej inštancie dňa 16.04.2015, správne súd prvej inštancie prihliadol na námietku premlčania uplatnenú žalobcom. Podľa názoru odvolacieho súdu pohľadávka žalobcu nezankla započítaním, nakoľko pohľadávka žalovaného nebola spôsobilá na započítanie. Nielen, že nebola splatná, ale navyše už bola aj premlčaná, keďže dňom 07.10.2011 začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá uplynula dňa 07.10.2013. Tvrdenie žalovaného, podľa ktorého zo strany žalobcu došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré bolo úmyselné, odvolací súd nepovažoval za dôvodné, keďže bolo preukázané, že to bola vôľa žalovaného, ktorý si

výmene vodovodného potrubia chcel hradiť z vlastných prostriedkov. Ani s ďalšími námietkami žalovaného voči záverom súdu prvej inštancie, že platbu, ktorú zaplatil žalovaný priamo dodávateľovi prác, nemožno považovať za platbu do fondu údržby a opráv a že nepreukázal, že by z dôvodu ním vynaložených nákladov bolo odsúhlasené vlastníkami bytov preplatenie týchto nákladov alebo zohľadnenie týchto nákladov pri platbách do fondu prevádzky, údržby a opráv, sa odvolací súd nestotožnil. Išlo totiž o skutočnosti, ktoré vyplývajú zo zisteného skutkového stavu.

10. Pokiaľ žalovaný namietal voči skutkovému stavu zistenému súdom prvej inštancie, odvolací súd k tomu uviedol, že súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentmi procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia, pričom odvolací súd zdôraznil, že súd prvej inštancie sa v rozsiahlom rozsudku dostatočne vysporiadal s podstatnou argumentáciou žalovaného. Keďže konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu, odvolací súd nepovažoval za potrebné tieto argumenty opakovať.

11. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, keď súdy nesprávnym procesným postupom mu znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ tvrdil, že žalobca ním tvrdené skutočné náklady vynaložené na žalovaného ničím nepreukázal, naopak, v konaní bolo preukázané, že žalovaná suma - skutočné náklady do fondu opráv v roku 2011 na byt dovolateľa neboli vynaložené vôbec. Súdy oboch inštancií však argumentáciu žalovaného ignorovali a sumu 359,24 eura považovali za preukázateľne vynaloženú ako skutočné výdavky. Celá argumentácia odvolacieho súdu sa zužuje na premĺčanie pohľadávky. Ak bolo dôkazmi preukázané, že žalobca dovolateľovi ako jedinému vlastníkovi neuhradil výmenu vodovodných a kanalizačných potrubí z fondu opráv, a teda neminul na jeho byt ani cent, ide o rozpor s dobrými mravmi a zjavné zneužitie práva, ak si takéto náklady v žalobe uplatňuje.

12. Dovolateľ poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR, ktorý vo svojich rozhodnutiach stabilne uvádza, že „...povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej stránky rozhodnutia“. Dovolateľ v písomných podaniach a ústnych prednesoch na pojednávaniach poukazoval na úhradu jednorazovej sumy 1 327,76 eura, ktorá ako jednorazový účelový príspevok nemôže prechádzať späťne do predchádzajúcich rokov, ale len formou zostatkov do nasledujúcich rokov. Dovolateľ preukázal, že ním uhradený jednorazový príspevok prešiel do roku 2011, naopak, žalobca nepredložil žiaden dôkaz, že k preúčtovaniu sumy 1 327,76 eura došlo späťne do predchádzajúcich rokov. Podľa dovolateľa sa Okresný súd Levice, ako súd prvej inštancie, vo svojom rozsudku s argumentáciou dovolateľa a s predloženými dôkazmi vôbec nevysporiadal. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd, v napadnutom rozsudku opätovne odignoroval argumentáciu dovolateľa, čím znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd len konštatuje, že súd prvej inštancie rozsudok po právnej a skutkovej stránke dostatočne odôvodnil a s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa odvolací súd stotožnil v plnom rozsahu. Argumentáciu dovolateľa uvedenú v odvolaní však odvolací súd ignoroval. Týmto konaním došlo zo strany odvolacieho súdu k porušeniu základného práva vyplývajúceho z Ústavy SR, a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

13. Dovolateľ nesúhlasí s argumentáciou krajského súdu ohľadne vyhlášky č. 210/2000 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole. Uvedená vyhláška síce výslovne neupravuje rozúčtovanie nákladov na studenú vodu v bytovom dome, avšak určuje, aké požiadavky musí spĺňať určené meradlo pri meraní studenej vody, s tým, že odchýlka prietokových hodnôt určeného meradla nemôže prekročiť 10%. Žalobca si uplatňuje sumu za spotrebu vody pri koeficiente 1,19440 a 1,21184, čo preukazuje, že si žalovaný sumu uplatňuje na podklade určeného meradla, ktoré nespĺňa požiadavky a povinnosti určené Úradom pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo SR v citovanej vyhláške.

14. Dovolateľ namietal správnosť záverov odvolacieho súdu ohľadne žalovanej sumy za spotrebu elektrickej energie. Poukázal na to, že znalecký posudok neriešil a ani nemôže riešiť právne posúdenie, či žalovaným nárokom nedochádza zo strany žalobcu k porušovaniu ustanovenia § 10 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov. Súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko podľa názoru dovolateľa sa mal vysporiadať s reálnymi nákladmi na byt žalovaného, avšak nie mechanicky na podklade faktúry za elektrinu obehových čerpadiel na teplú vodu.

15. Pokiaľ išlo o dovolateľom namietanú Zmluvu o výkone správy, súdy aj napriek dôkazom, ktorými dovolateľ preukázal, že k jej schváleniu nikdy neprišlo, svojvoľne konštatujú jej schválenie a záväznosť. Záverom dovolateľ uviedol, že napadnutým rozsudkom došlo k extrémnemu nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. k prípadu, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii nevyplývajú. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu. Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vadou zakladajúcou prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre zrušil a dovolateľovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

16. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu konštatoval, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, preto navrhol dovolanie ako nedôvodné odmietnuť.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku), bez nariadenia pojednávania (§ 443 Civilného sporového poriadku) skúmal, či tento mimoriadny opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

18. V zmysle § 419 Civilného sporového poriadku je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

19. Žalovaný vyvodzoval prípustnosť ním podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, a II. ÚS 251/03). K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

21. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

22. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

23. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Ustanovenie § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku síce umožňuje odvolaciemu súdu, aby sa v potvrdzujúcom rozsudku, ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody, avšak aj v takom prípade je v zmysle § 387 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku povinný vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

24. Dovolací súd zároveň poukazuje na to, že treba mať na pamäti tiež to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok, čo nevyhnutne vedie k potrebe vnímania rozsudku odvolacieho súdu a rozsudku súdu prvej inštancie ako kompletného organického celku. Rozhodnutia oboch súdov nižších inštancií preto dovolací súd vyhodnotil v ich vzájomnej jednote a dospel k záveru, že odvolací súd rozhodujúci o opravnom prostriedku odvolateľa sa vysporiadal s právne relevantnou argumentáciou odvolateľa adekvátne a preskúmateľne, pričom je potrebné zvýrazniť, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal tak vyhodnotením skutkového stavu ako aj právnymi závermi, na ktoré odkázal mimo iného i odvolací súd.

25. I keď za porušenie práva na spravodlivý proces považoval dovolateľ nedostatok odôvodnenia a absenciu odpovedí na jeho argumenty (podľa jeho názoru významné pre rozhodnutie v spore), z obsahu dovolania je však zrejmé, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu o vyhovení žalobe, ako ani s hodnotením dôkazov zo strany súdov. Dovolací súd však konštatuje, že súdy oboch nižších inštancií sa relevantne zaoberali opodstatnenosťou nároku žalobcu na zaplatenie nedoplatku z vyúčtovania nákladov za plnenia poskytované s užívaním bytu žalovaného, a svoje právne závery presvedčivo odôvodnili, pričom zároveň reagovali aj na námietky vznesené dovolateľom a s tými sa náležite vysporiadali.

26. Dovoláním napadnutý rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval súd prvej inštancie ako aj odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania aj právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne závery. Súdy oboch nižších inštancií sa vysporiadali ako so skutkovou situáciou, tak aj s právnym posúdením

veci, pričom odôvodnenie súdnych rozhodnutí obsahuje aj náležitú argumentáciu reagujúcu na námietky žalovaného ohľadne schválenia a platnosti zmluvy o výkone správy, rozúčtovania nákladov za vodné a stočné, a nákladov na ústredné kúrenie. Odvolací súd sa tiež vysporiadal aj s námietkami žalovaného ohľadne podielu jeho bytu pripadajúcemu na spotrebu elektrickej energie na spoločných priestoroch, ako aj s námietkami týkajúcimi sa úhrady do fondu prevádzky, údržby a opráv, a to najmä v súvislosti s možnosťou započítania sumy za výmenu vodovodných a kanalizačných potrubí, ktorú uhradil zhotoviteľovi priamo sám žalovaný. Dovolací súd preto považuje argumentáciu žalovaného, podľa ktorej je rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný, za nedôvodnú. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

27. Pokiaľ dovolateľ zároveň v súvislosti s vadou § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku namietal aj nedostatok skutkových zistení súdmi nižšej inštancie ako výsledok hodnotenia dôkazov, najvyšší súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017).

28. Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie nemožno považovať za zjavne arbitrárne a nepreskúmateľné v takej miere a rozsahu, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, tak, ako to má na mysli § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

29. V dovolacom konaní súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

30. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.